

50253802 : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คำสำคัญ : รูปแบบการสอน / การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา / ศาสตร์การเรียนการสอน / การคิด
อย่างมีวิจารณญาณ / นักศึกษาวิชาชีพครู

ประเด็น กิจรุ่งเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม
ความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.วิชา
เล่าเรียนดี, รศ.ดร.วิสาข์ จิตวัตร และ อ.ดร.กมล โพธิเย็น. 400 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียน
การสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู และ 2) ศึกษา
ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริม
ความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา
(Research and Development) โดยกำหนดรูปแบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อน และหลังการทดลอง
(One – Group Pretest Posttest Design) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอน แบบวัดความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบประเมิน
คุณลักษณะของผู้ที่มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า
ร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิด
อย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู มีชื่อารูปแบบการสอนพีซีเอสเอสซี (PCSSC Model) มี 4 องค์ประกอบ
คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และเงื่อนไขของการนำรูปแบบการสอนไปใช้
กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการเรียนรู้(Preparation) ขั้นนำสู่กรณีศึกษา
(Case Presentations) ขั้นสรรคหาวิธีการแก้ไข (Selection of Solutions) ขั้นแบ่งปันประสบการณ์(Sharing
with Groups) และขั้นสืบสานสร้างความรู้ใหม่ (Construction for New Knowledge)

2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนพีซีเอสเอสซี พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความสามารถด้านการคิด
อย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ด้านการประเมินและตัดสินใจ
มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นักศึกษาวิชาชีพครูมีคุณลักษณะของผู้ที่มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ด้านการ
รับฟังความคิดเห็น ข้อวิพากษ์วิจารณ์ ความเชื่อ และสมมติฐานในมุมมองที่แตกต่าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ
นักศึกษวิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวมในระดับมาก ทั้งนี้ด้านประโยชน์และ
ความพึงพอใจที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

50253802: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORDS : MODEL OF TEACHING / CASE BASED LEARNING / SCIENCE OF TEACHING /
CRITICAL THINKING / STUDENT TEACHER

PORANAT KITROONGRUENG : THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL
USING CASE BASED LEARNING BASED ON SCIENCE OF TEACHING TO ENHANCE STUDENT
TEACHERS' CRITICAL THINKING. THESIS ADVISORS: ASST. PROF.WATCHARA LOWRIENDEE,
Ph.D., ASSOC. PROF. WISA CHATTIWAT , Ph.D. AND KAMOL PHOYEN, Ph.D., 400 pp.

This research aimed to: 1) develop an instructional model using case-based learning based on science of teaching for enhancing student teachers' critical thinking skills and 2) empirically examine effectiveness of the model. The participants were 23 student teachers majoring in Elementary Education in Faculty of Education at Silpakorn University. The research instruments were case-based learning based on science of teaching lesson plans , a critical thinking test and a satisfaction questionnaire . The obtained data were analyzed by mean, percentage, standard deviation, dependent t-test and content analysis.

The research results were as follows :

1) The instructional model using case-based learning based on science of teaching for enhancing student teachers' critical thinking ability was named "PCSSC Model". It consisted of 4 components : principles, objectives, processes and Conditions for Implementation. The processes comprised 5 phases : 1. Preparation, 2. Case Presentations, 3. Selection of Solutions, 4. Sharing with Groups, and 5. Construction for New Knowledge

2) The results of PCSSC Model implementation revealed that student teachers' critical thinking skills before and after the implementation of the model was significantly different at the level of .05. Student teachers' traits of critical thinkers after the implementation of the model were at the high level. Additionally, the highest mean score were on accepting others' opinions, criticism, belief, and hypotheses of different perspectives and the student teachers' satisfaction toward the instructional model was at the high level.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature.....

Thesis Advisor's signature 1..... 2.....3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา สนับสนุน ส่งเสริม และให้กำลังใจจากบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีชรา เต่าเรียนดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เป็นแบบอย่างของการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ให้ความรู้ ความคิด และความเมตตา ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาข์ จิตวิตร และอาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจเสมอ

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรฉัตร สุบัญญัติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้แนวความคิดเพิ่มเติมให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่าตรวจสอบรูปแบบการสอน ได้แก่ ศาสตราจารย์พิเศษ กาญจนา คุณารักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ ศรีสวนแดง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภัสสร อินทรบำรุง ขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์สมพร ร่มสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรพิน ศิริสัมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร

ขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้การสนับสนุนและความร่วมมือตลอดระยะเวลาการเรียนตามหลักสูตร และการทดลองใช้รูปแบบการสอน

ขอบคุณเพื่อนปริญญาเอกทุกคน โดยเฉพาะ อาจารย์กนิษฐา เชาว์วัฒนกุล อาจารย์ปณัตต์ นัจจนฤกษ์ และอาจารย์ธัญพร ชื่นกลิ่น ที่ช่วยเหลือ สนับสนุน รวมทั้ง อาจารย์วิภาฤดี วิภาวิน ที่เป็นกัลยาณมิตรเสมอมา

ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณ คุณย่ามั่นใจ กิจรุ่งเรือง คุณพ่อมานิตย์ กิจรุ่งเรือง และคุณแม่ประไพรัตน์ กิจรุ่งเรือง ที่เป็นผู้อบรมเลี้ยงดู ให้มีความรู้ความสามารถ และศักยภาพการเรียนรู้อันสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก